

DANE KATALOGOWE KSIĄŻKI

Tytuł: **Saturnin**

Autor: **Zdeněk Jirotka**

Tytuł oryginału: **Saturnin**

Przekład i postowie: **Leszek Engelking**

Cena brutto: **43,99**

Liczba stron: **240**

Format: **130x190**

Oprawa: **miękka + skrzydełka**

Wydawcy: **Wydawnictwo Afera, Karolinum Press**

ISBN: **978-83-65707-22-2**

Data polskiej premiery: **04.12.2018**

O KSIĄŻCE

Czy istnieje czeska książka, którą Czesi wolą od *Szwejka*? Nie, powiecie. A jednak! Istnieje i po 60 latach powraca w nowym polskim przekładzie!

Powieść Zdeňka Jirotki od 1942 niezmiennie bawi kolejne pokolenia czeskich czytelników. Autor wydał ją jako swój debiut i właściwie do końca (wcale nie krótkiego, bo 92-letniego) życia mógłby siedzieć z założonymi rękami ze (słusznym) przekonaniem, że dla literatury czeskiej zrobił wystarczająco dużo.

W czym tkwi czar *Saturnina*? To absurdalny angielski humor w czeskim wydaniu. Miks idealny.

Perypetie charyzmatycznego służącego Saturnina (pierwowzorem bohatera była postać angielskiego kamerdynera Jeevesa z humoresek P.G. Wodehouse'a), jego oryginalnego pana, irytującej ciotki Kateřiny, jej syna Milouša, doktora Vlacha, pięknej panny Barbory i innych barwnych postaci podbiły serca Czechów tak skutecznie, że powieść 75 lat po premierze zwyciężyła w plebiscycie **Książka Stulecia** Magnesia Litera, pokonując samego *Szwejka*. Wcześniej, w 1994, zdobyła tytuł **Książka najbliższa sercu** w konkursie zorganizowanym przez Czeską Telewizję.

Czytałem i śmiałem się często. Mina mi zrzędała, kiedy przeczytałem fragment, w którym doktor Vlach stwierdził, że śmiech „... to reakcja na przeżyte w rzeczywistości lub wyobraźni niebezpieczeństwo, pojawia się często u osób o inteligencji niższej od przeciętnej.” Trudno. Czytałem dalej i śmiałem się tak samo często.

Artur Andrus

O AUTORZE

Zdeněk Jirotka (ur. 1911 w Ostrawie, zm. 2003 w Pradze), pisarz, satyryk, felietonista, znany z angielskiego humoru, którego używał na sposób czeski.

Wyrzucony ze szkoły realnej, zdobył zawód murarza. W 1933 ostatecznie zdał maturę, po czym wstąpił do wojska, gdzie służył do 1939 jako oficer piechoty. Niebywały sukces jego debiutanckiej powieści **Saturnin** uczynił z Jirotki pełnoetatowego pisarza. Żadna późniejsza książka nie przyćmiła blasku tej pierwszej, choć kolejne również cieszyły się dużym zainteresowaniem czytelników, a kryminał humorystyczny *Człowiek z psem (Muž se psem)* został zekranizowany w Polsce (film *Walec Pikowy* w reżyserii Tadeusza Chmielewskiego, 1960).

Jirotka jako redaktor i felietonista współpracował m.in. z dziennikiem „Lidové noviny”, przez długie lata był redaktorem naczelnym tygodnika satyrycznego „Dikobraz”. Jest autorem wielu słuchowisk radiowych.

Zdeněk Jirotka jest do dziś uwielbiany przez Czechów za specyficzny humor prosto z dzieł angielskich satyryków Jerome’a K. Jerome’a czy P.G. Wodehouse’a. Jego legendarna powieść **Saturnin** została jak dotąd przetłoczona na 8 języków.

O TŁUMACZU I AUTORZE POSŁOWIA

Leszek Engelking (ur. 1955 w Bytomiu), filolog, poeta, literaturoznawca, nowelista, tłumacz i krytyk literacki. W latach 1984–1995 redaktor miesięcznika „Literatura na świecie”, członek Stowarzyszenia Pisarzy Polskich; laureat wielu nagród translatorskich (Nagroda „Literatury na Świecie” 1989, 2002, 2008, 2018; Nagroda Polskiego PEN Clubu „za przekłady z języka angielskiego i języków słowiańskich”, 2010. W 2003 otrzymał czeskie wyróżnienie Premia Bohemica za dorobek translatorski i popularyzowanie literatury czeskiej za granicą. W 2006 uhonorowany odznaką „Zasłużony dla Kultury Polskiej”.